

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Bírósági végrehajtás során alkalmazott polgári perrendtartási szabályok

Szerző:

Dr. Pálfi Nándor LL.M.

2021.

Bevezetés

Jelen dolgozat a bírósági végrehajtás során alkalmazandó polgári perrendtartási eljárási szabályok alkalmazását mutatja be, különös tekintettel a már kialakult bírói gyakorlatra.

II. A Bírósági végrehajtás fogalma

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: Vht., bírósági végrehajtásról szóló törvény) 1.§ írja le a bírósági végrehajtás általános fogalmát, mely szerint a bíróságok és a jogvitát eldöntő más szervek határozatait bírósági végrehajtás útján kell a bírósági végrehajtásról szóló törvény szerint végrehajtani.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 1.§ meghatározza azt is, hogy egyes okiratokon alapuló követeléseket bírósági végrehajtás útján, a Vht. szerint kell végrehajtani.

A bírósági végrehajtás lényege az állami kényszer útján történő végrehajtás.

Bírósági végrehajtásnak csak akkor van helye, ha nem történik önkéntes teljesítés.

III. A polgári perrendtartás alkalmazására vonatkozó általános szabályok

A Vht.9.§ kimondja, hogy azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket a bírósági végrehajtásról szóló törvény eltérően nem szabályoz, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp., polgári perrendtartásról szóló törvény) szabályait a nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel és a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló törvénynek a bírósági polgári nemperes eljárásokra vonatkozó általános rendelkezéseit kell alkalmazni.

E szabályozás szerint tehát csak kiegészítő jelleggel kell alkalmazni a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályait és csak akkor, ha a bírósági végrehajtásról szóló törvény nem tartalmaz eljárási szabályt.

A végrehajtási eljárás tehát egy sajátos polgári nemperes eljárás.

A jelenleg hatályos polgári perrendtartásról szóló törvényt kizárólag a 2018. január 01. naptól indult eljárásokra kell alkalmazni.

Jelen dolgozat is a hatályos polgári perrendtartásról szóló törvényt veszi alapul, az 1952. évi III. törvényt (továbbiakban: régi Pp.) vonatkozó részeit megfelelően alkalmazni kell a 2018.01.01 napját megelőző eljárásokra.

A régi Pp.-t ugyancsak kiegészítő jelleggel kellett alkalmazni a végrehajtási eljárásokban. Itt említem meg a 105/1952. (XII.28) MT rendelet 13.§ (3) bek., mely szerint a régi Pp. szabályait kell megfelelően alkalmazni a nemperes eljárásokban.

Alkalmazni kell továbbá a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvénynek (a továbbiakban: Bnpt.) a bírósági polgári nemperes eljárásokra vonatkozó általános rendelkezéseket tartalmazó részét.

A Bnpt. rögtön az 1. § (1) bek. kifejti, hogy a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályait a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel kell alkalmazni, ha törvény eltérően nem rendelkezik.

Jelen dolgozatot érinti része a Bnpt. általános rész és a 7/A. fejezet, mely a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárásra vonatkozik.

Az illetékről szóló 1990.évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv., Illetékről szóló törvény) szabályozza a végrehajtási eljárásban megfizetendő illetékeket.

IV. Végrehajtás megindítása és elrendelése

A végrehajtás mindig kérelemre indul, melyet jogszabály által rendszeresített nyomtatványon kell előterjeszteni.

Bírósági végrehajtás csak pontosan meghatározott adós ellen indulhat.

A bíróság vagy közjegyző a végrehajtható okiratot a végrehajtást kérő kérelmére állítja ki, ha a törvényi feltételek maradéktalanul fennállnak.

Kiinduló alapfeltétel a bírósági végrehajtásról szóló törvény 10.§ szerinti végrehajtható okirat megléte, mely a végrehajtási lap, végrehajtási záradék, bíróság letiltó, illetve átutalási végzése, közvetlen bírósági felhívást tartalmazó határozat, a bíróságnak a rendbírásról szóló értesítése, ha azt önálló bírósági végrehajtó hajtja be.

Továbbá a 4/2009/EK tanácsi rendelet alapján a tartásra kötelezett adatainak beszerzésére kiállított megkeresés, mely a kijelölt hazai központi hatóság által történik.

A végrehajtási kérelem beérkezését követően nyomban, de legfeljebb 15 napon belül a bíróság megvizsgálja a kérelmet további intézkedés végett.

Megvizsgálja a bíróság, hogy helye van-e visszautasításnak, áttételnek, hiánypótlásnak, megszüntetésnek, megtagadásnak vagy a végrehajtás elrendelésének a kérelemnek megfelelően vagy attól eltérően, majd ennek megfelelően tesz intézkedést.

A bíróság kibocsátja a végrehajtási lapot és elrendeli a végrehajtást, ha megállapítja, hogy a végrehajtási kérelmet nem kellett visszautasítani vagy hiánypótlást nem kellett kibocsátani, illetve nincs helye sem áttételnek, sem megszüntetésnek vagy megtagadásnak.

Az adathiány miatt nem lehet automatikusan visszautasítani a végrehajtás elrendelése iránti kérelmet csak azért, mert a törvényben felsorolt és előírt adatok közül hiányzik valamilyen adat, ugyanis ha a

rendelkezésre álló adatok alapján egyértelműen megállapítható adós személye a kérelem nem utasítható vissza.¹

Személyesen eljáró végrehajtást kérő kérelme megvizsgálása során talált hiányokat a bíróság hiánypótolhatja.

Jogi képviselővel eljáró végrehajtást kérő kérelmének a hiányai miatt a bíróság hiánypótlás elrendelése nélkül visszautasítja a bírósági végrehajtásról szóló törvény 12.§ (2) bek. alapján a végrehajtási kérelmet.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény eltérő rendelkezései hiányában a végrehajtási kérelem elbírálására a polgári perrendtartásról szóló törvény 114.§, 115§ kell megfelelően alkalmazni.

Az áttételre vonatkozó szabályokat a polgári perrendtartásról szóló törvény 174.§ és 175.§ szabályozza megfelelően, így a jogerőre emelkedett áttétel esetén úgy kell tekinteni, mintha a kérelmet már eredetileg is annál a bíróságnál terjesztették volna elő ahová áttették.

A végrehajtás elrendeléséről intézkedő bíróságnak nem feladata a teljesítések és azok elszámolása helyességének vizsgálata², ezért a végrehajtást elrendelő bíróság a teljesítést és az esetleges elszámolást nem vizsgálja.

Az elszámolások és teljesítések helyességéért a végrehajtást kérő tartozik felelősséggel.

V. Kérelemhez kötöttség és a rendelkezési elv

A végrehajtás mindig a végrehajtást kérő kérelmére indul a kérelem keretei között. Kérdésként merülhet fel a kérelemhez kötöttség, mely a polgári perrendtartásról szóló törvény alapelvei között van szabályozva.

¹ Fővárosi Ítéltábla 3.Pkf.26.682/2018/2.

² Legf. Bír. Pf. III. 23 419/1995.

A bírói gyakorlat részben áttöri ezen kérelemhez kötöttségi alapjogi elvet, amikor kimondja például, hogy nem jelent túlterjeszkedést a végrehajtási kifogás keretein, ha a másodfokú bíróság észleli, hogy a végrehajtónak a kifogásban megjelöltekhez képest további ok miatt sem volt lehetősége az ingatlanárverés megtartására.³

A kérelemhez kötöttség a végrehajtást kérő rendelkezési elvből ered.

A végrehajtást kérőt a végrehajtási eljárás során igen széles rendelkezési jog illeti meg a bírósági végrehajtásról szóló törvény 8.§ alapján, ugyanakkor ebből a rendelkezési elvből dolgozta ki a bírói gyakorlat azt, hogy rosszhiszeműen jár el akkor a végrehajtást kérő, ha a végrehajtandó tőke összegét a valóságnál magasabban tünteti fel. Ezért az így felmerült különbözeti összegre a végrehajtást kérőnek kell megfizetnie a végrehajtói munkadíjat, költségátalányt.⁴

Ez levezethető a régi Pp.8. és a hatályos Pp.5.§-ből is, továbbá a régi Pp.80.§ és a hatályos Pp.86§.-ből, mely alapján a szükségtelenül okozott költségeket az okozónak kell megfizetnie.

Ez a rendelkezés igazodik a végrehajtást kérő rendelkezési elvéhez és a kérelemhez kötöttséghez, így ha a végrehajtást kérő rosszhiszeműen jár el a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályai szerint a költségeket neki kell viselnie.

Ez a szabályozás tehát garantálja, hogy a végrehajtást kérő törekedjen a pontosan és helyesen kérelmezni a végrehajtás elrendelését, ennek hiányában az okozott költségeket köteles megfizetni.

VI. Fizetési meghagyásos eljárás

A fizetési meghagyásos eljárást a 2009 évi L. törvény szabályozza. Ezen jogszabály alapvetően megváltoztatta a fizetési meghagyásos eljárást. A bíróságtól átkerült a közjegyző hatáskörébe a fizetési meghagyás kibocsátása. A fizetési meghagyást a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) elektronikus rendszerén keresztül bocsátja ki a kibocsátást kérő kérelmére.

³ Kúria Pfv. I. 22.067/2011

⁴ BDT2002/745

Jogerős fizetési meghagyás esetén a közjegyző külön kérelemre bocsátja ki a végrehajtási lapot és rendeli el a végrehajtási eljárást.

A végrehajtást elrendelő határozatra a polgári perrendtartásról szóló törvény kézbesítésre vonatkozó rendelkezését kell alkalmazni.

Kézbesítési kifogás (korábban kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem) is csak a polgári perrendtartásról szóló törvény által meghatározott módon és csak a Pp.140.§ (1) bek. meghatározottak szerint terjeszthető elő és csak akkor, ha a Pp.138. § (4) bekezdésében meghatározott okok fennállnak.

Ugyanakkor a végrehajtást elrendelő közjegyzői határozatot nem lehet hirdetmény útján kézbesíteni. Jogerős fizetési meghagyás jogerőre emelkedését követő 10 év után nem lehet végrehajtási kérelmet előterjeszteni.

Eltérő törvényi rendelkezés hiányában a polgári perrendtartásról szóló törvénynek a keresetlevél kézbesítésére vonatkozó határidőket kell alkalmazni a végrehajtást elrendelő határozatra.

VII. Végrehajtás időtartama és szünetelése

A bírósági végrehajtásról szóló törvény nem határoz meg a végrehajtási eljárás időtartamára rendelkezést, így a Vht.9§ szerint a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti ésszerű határidőn belül kell befejezni, mely kifejezi az eljárás egyediségét.

Ez egy úgynevezett garanciális szabály is, melyet az Alkotmánybíróság is vizsgált eljárásában és arra a következtetésre jutott, hogy a félnek alapvető jogait sérti a végrehajtási eljárás, ha ésszerű határidőn belül nem fejeződik be és ezért méltányos elégtételű kártérítésre tarthat igényt. Erre azonban nem hivatkozhat az, aki magatartásával maga járult hozzá az eljárás elhúzódásához. Az eljárás ésszerű határidőben történő befejezése akkor valósul meg, ha a végrehajtási eljárás során a végrehajtási cselekményeket haladéktalanul a lehető legrövidebb idő alatt befejezik.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 52.§ szabályozza azon eseteket amikor a végrehajtási eljárás szünetelésre kerül.

A végrehajtási eljárás szünetelése vonatkozásában a polgári perrendtartásról szóló törvény 121. § (3) bekezdése nem alkalmazandó.

A végrehajtási eljárás szünetel különösen akkor, ha az adós személyazonossága a szükséges adatok hiányában nem állapítható meg vagy az adós meghalt, a nem természetes személy adós megszűnt, és a végrehajtást kérő nem kérte a jogutódlás megállapítását.

Szünetel a végrehajtási eljárás akkor is, ha végrehajtást kérő a végrehajtási költséget nem előlegezte meg határidőben.

VIII. Anyanyelv használata

A polgári perrendtartásról szóló törvény alapelve biztosítja az anyanyelv használatát és azt, hogy a magyar nyelv nem tudása miatt senkit hátrány nem érhet, mely fontos garanciális elv és egyben garantálja a tisztességes végrehajtási eljárás lefolytatását is.

A végrehajtási eljárás során, amennyiben a fél anyanyelvét, regionális vagy kisebbségi nyelvét kívánja használni és a végrehajtónak a nyelvben kellő jártassága nincs, úgy tolmácsot kell alkalmazni.

IX. Összeférhetlenségi szabályok

A bírósági végrehajtásról szóló törvény követi a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályrendszerét a tekintetben, hogy a kijelölt végrehajtó mikor járhat el az adott végrehajtási ügyben és mikor kell kizárni abból.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 226.§ (1) bek. alapján a végrehajtó nem járhat el abban az ügyben, amelyben a polgári perrendtartásról szóló törvénynek a bíró kizárására vonatkozó szabálya

szerint, mint bíró sem járhatna el. E körben tehát a polgári perrendtartásról szóló törvény 12.§ szabályait kell alkalmazni a teljes pártatlanság érdekében.

A végrehajtó bejelentheti vele szemben fennálló kizárási okot vagy amennyiben más jelenti be a kizárási okot a mellőzéshez hozzájárulhat, a döntést a Kar hivatali szervének vezetője hozza meg.

Amennyiben kizárási ok nem áll fenn vagy a végrehajtó a kizáráshoz nem járul hozzá akkor a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályai szerint a végrehajtást foganatosító bíróság dönt.

A bíróság kizárási indítványnak helyt adó végzése ellen és a Kar hivatali szerve vezetőjének a végrehajtó kijelölésére vonatkozó döntése ellen jogorvoslatnak helye nincs.

A kizárási szabályok alkalmazása garantálja a teljes pártatlanságot és a végrehajtási eljárás során a tisztességes eljárást.

A polgári perrendtartásról szóló törvény bírók kizárására vonatkozó szabályok végrehajtókra történő alkalmazásának szabályozása teljeskörű.

X. Hatáskör és illetékesség

A végrehajtási eljárásban meg kell különböztetni végrehajtást elrendelő bíróságot és végrehajtást foganatosító bíróságot, melyek a nem feltétlenül azonos bíróságok.

A polgári perrendtartásról szóló törvény hatásköri és illetékességi szabályait nem lehet alkalmazni, ugyanis a bírósági végrehajtásról szóló törvény egyértelműen meghatározza a végrehajtást elrendelő és a végrehajtást foganatosító bíróságot is.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 225.§ (6) bek. szerint a végrehajtást elrendelő bíróságnak azt a bíróságot kell tekinteni, amely a végrehajtható okirat kiállítására jogosult. A jogerős közjegyzői fizetési meghagyás alapján benyújtott végrehajtási kérelem alapján a végrehajtást elrendelő bíróságnak a végrehajtási lapot kibocsátó közjegyzőt kell tekinteni.

Végrehajtást foganatosító bíróságnak mindig azt a bíróságot kell tekinteni, amely mellé az eljáró önálló bírósági végrehajtót kinevezték, illetve azon törvényszék székhelye szerinti járásbíróságot, amely törvényszékre a törvényszéki végrehajtót kinevezték, fővárosi törvényszéki végrehajtó esetében pedig a Pesti Központi Kerületi Bíróságot, kivéve ha a bírósági végrehajtásról szóló törvény másként nem rendelkezik.

A végrehajtási eljárásban a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályaitól eltérően nincs helye alávetéses illetékesség kikötésének.

A polgári perrendtartásról szóló törvény 20.§ (3) bek. c) pontja szerint a végrehajtási perek járásbíróság hatáskörébe tartoznak, e hatásköri szabály szerint pertárgy értékétől függetlenül.

A végrehajtási pereknél azonban az illetékesség a polgári perrendtartásról szóló törvény különleges eljárásai között van kodifikálva.

A végrehajtási eljárásban a bíróság az illetékessége a végrehajtási per típusától függ.

A végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránti benyújtott kereseti kérelmek alapján indult pereknél a Pp.530.§ (1) bek. szerint a perre kizárólag a végrehajtást elrendelő járásbíróság illetékes, kivéve ha nem járásbíróság rendelte el a végrehajtást, akkor az adós lakóhelye szerinti járásbíróság az illetékes.

A végrehajtási igénypernél ugyanakkor a Pp.539.§(1) bek. alapján az a járásbíróság illetékes ahol a foglalás történt kivéve ingatlan esetében, mert ingatlanfoglalás során a Pp.539.§(2) bek. alapján az ingatlan fekvése szerinti járásbíróság illetékes.

Speciális szabályok vonatkoznak a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódás iránti per illetékességének a megállapítására, mert a polgári perrendtartásról szóló törvény 556.§ alapján a perre kizárólag az a bíróság illetékes, amely a zálogjogosult kérelmét a végrehajtási eljárásban elutasította.

Ebben a peres eljárásban is kötelező az előzetes eljárás lefolytatása a polgári perrendtartásról szóló törvény 555.§ alapján a zálogjogosult a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódásának engedélyezése iránt akkor indíthat pert, ha a bíróság a kérelmét a bírósági végrehajtásról szóló törvény szerinti végrehajtási eljárásban azért utasította el, mert az adós vagy a végrehajtást kérő a zálogjoggal biztosított követelés jogalapját és összecszerűségét önálló zálogjog eseten a jogalapot és az összecszerűséget vitatta és állítását valószínűsítette.

XI. Ügygondnok kirendelése

Amennyiben adós lakóhelye vagy tartózkodási helye ismeretlen, külföldön lakik, vagy hosszabb ideig ott tartózkodik, meghalt, és jogutóda ismeretlen a végrehajtó a bírósági végrehajtásról szóló törvény 46.§ (1) bek. alapján ügygondnokot rendel ki, azonban, ha jogi képviselője van nem kell ügygondnokot kirendelni.

Legfelsőbb Bíróság Pfv.I.21.403/1999. számú eseti döntése szerint, ha a hatóság közlése szerint az adós "5-6" éve ismeretlen helyen tartózkodik, az ügygondnok kirendelése nélkül fogatosított árverés megsemmisítésének van helye.⁵

A cselekvőképtelen állapotban lévő és a végrehajtási ügy vitelére meghatalmazottal nem rendelkező adós ellen lefolytatott árverés hatálytalan.⁶

XII. Változás a felek személyében

Előfordul, hogy változás áll be a felek személyében és jogutódlás történik, ebben az esetben a bírósági végrehajtásról szóló törvény 39.§ szabályai szerint kell eljárni azzal, hogy bizonyítás is felvehető és a jogutódlás kérdésében hozott végzés ellen fellebbezésnek van helye.

⁵ Legf. Bír. Pfv. I.21.403/1999.

⁶ Legf. Bír. Pfv. I. 21.214/2008

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 39. (2) bek. alapján, ha a végrehajtó tudomást szerzett a felek személyében történt változásról, a végrehajtási ügyet beterjeszti a végrehajtást foganatosító bírósághoz, ráadásul ebben az esetben az iratok beterjesztése és visszaérkezése között a végrehajtási ügy folyamatban marad, azonban nem a végrehajtó, hanem a végrehajtást foganatosító bíróság előtt.⁷

XIII. Képviselet

A bírósági végrehajtásról szóló törvény nem tartalmaz rendelkezést a képviseletre, ezért a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályait kell alkalmazni.

Az alapperben adott jogi képviseleti meghatalmazás a Pp.68.§(3) bek. szerint a végrehajtási eljárásra is kiterjed, ugyancsak kiterjed a Pp.77.§(5) bek. b) pont alapján az ügygondnoki kirendelés hatálya.

Adós és végrehajtást kérő is eljárhat meghatalmazott útján.

Ugyanakkor a pártfogó ügyvédi kirendelés hatálya az alapper jogerős befejezésével véget ér.

A végrehajtási eljárásban és a végrehajtási perekben az illetékes Kormányhivatal Gyámügyi Osztályának új határozatot kell hozni Ügyfél részére pártfogó ügyvédi segítség igénybevételre a jogi segítségnyújtásról szóló törvény szabályai szerint.

XIV. Költségmentesség és költségek viselése

A polgári perrendtartásról szóló törvény 95 § alapján engedélyezett költségmentesség a Pp.97.§(1)bek. alapján a végrehajtási eljárására is kiterjed.

Ebben az esetben a költségmentesség jogosultjának nem kell megfizetnie a végrehajtási költségeket, illetéket.

⁷ Legf. Bír. Pfv. I. 20.095/2010

A jogalkotó 2017-ben újra-szabályozta a költségmentességet a 2017. évi CXXVIII. törvény beiktatásával.

XV. Szakértő a végrehajtási eljárásban

Ingatlan vagy ingóság becsértékének helyes megállapítása érdekében a bírósági végrehajtásról szóló törvény 140.§ alapján szakértőt rendel ki a bíróság kérelemre, ha ezt kéri valamelyik fél.

A szakértő kirendelésére a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályait kell alkalmazni, mind a költségviselésnél, mind annak eldöntésekor, hogy indokolt-e szakértő kirendelése az eljárásban.

XVI. Kézbesítés és kézbesítési kifogás

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 37.§(1) bek szerint a végrehajtható okiratot és az egyéb végrehajtási iratokat a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó általános szabályok szerint kell kézbesíteni.

A végrehajtási eljárás során kézbesítési kifogás előterjesztésének nincs helye, kivéve a polgári perrendtartásról szóló törvény 140. §. szerinti eljárást, mely szerint, ha a kézbesítettnek tekintendő határozat jogerőre emelkedett, a címzett tudomásszerzésétől számított tizenöt napon belül kifogást nyújthat be az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál. Ha a végrehajtási eljárás megindult, a kifogás csak a Pp.140.§ (1) bek. meghatározottak szerint terjeszthető elő és csak akkor, ha a Pp.138. § (4) bekezdésében meghatározott okok fennállnak. Ezen okok szerint csak akkor van helye kifogás előterjesztésének, ha a címzett a bírósági iratot azért nem vehette át, mivel a kézbesítés a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó jogszabályok megsértésével történt meg, vagy más okból nem volt szabályszerű, vagy az iratot más okból önhibáján kívül nem volt módja átvenni.

A kifogást harminc napon belül el kell bírálni.

Ha a félnek kézbesítési megbízottja vagy jogi képviselője van, akkor a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályai megfelelően irányadóak.

Itt kell megemlítenem a polgári perrendtartásról szóló törvény 141.§ által szabályozott bírósági iratok végrehajtói kézbesítését, melyre a fél kérelmére és a kérelmezőnek a költségek előlegezése után van lehetősége.

XVII. Határidők számítása

Tekintettel arra, hogy a bírósági végrehajtásról szóló törvény nem tartalmaz határidőkkel kapcsolatos szabályozást így a polgári perrendtartásról szóló törvény 146.§ szerinti határidőket kell alkalmazni.

A határidők számításánál ugyanakkor különös gonddal kell eljárni az eljárási és anyagi jellegű határidők számításakor.

Az elővásárlási jog gyakorlására biztosított határidő anyagi jogi jellegű, így számítására a polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezései nem alkalmazhatók.⁸

XVIII. Mulasztás

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 224.§(1) bek. szerint a polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a végrehajtható okiratok és a végrehajtás során hozott bírósági határozatok kijavítására és kiegészítésére, a fellebbezés és más jogorvoslatok előterjesztésének határidejére, a határidők elmulasztása miatt benyújtható igazolásra.

Ugyanakkor a polgári perrendtartásról szóló törvény 151.§ (1) bek. szerint az igazolási kérelmet az elmulasztott határnaptól vagy az elmulasztott határidő utolsó napjától számított tizenöt napon belül lehet előterjeszteni.

Ha a mulasztás később jut a félnek vagy képviselőjének tudomására, vagy az akadály később szűnik meg, az igazolási kérelem előterjesztésének határideje a tudomásszerzést vagy az akadály

⁸ Legf. Bír. Pfv. I. 21.697/2009.

megszűnését követő napon kezdődik, azonban a mulasztástól számított három hónap eltelte után igazolási kérelmet előterjeszteni nem lehet.

XIX. Előzetes végrehajthatóság

A polgári perrendtartásról szóló törvény 105.§(2) bek. alapján a bíróság által elrendelt ideiglenes intézkedés tárgyában hozott végzés előzetesen végrehajtható.

A bíróság ítéletében a végrehajtást előzetesen végrehajthatónak nyilváníthatja.

Fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajthatónak kell nyilvánítani a polgári perrendtartásról szóló törvény 362.§ (1) bek. alapján a tartásdíjban, járadékban és más hasonló célú időszakos szolgáltatásban marasztaló ítéletet, a birtokháborítás megszüntetésére kötelező ítéletet, az alperes által elismert követelésben marasztaló ítéletet, a közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban vállalt kötelezettségen alapuló pénzbeli marasztalást tartalmazó ítéletet, ha az annak alapjául szolgáló összes körülményt ilyen okirattal bizonyították, és a nem pénzbeli marasztalást tartalmazó ítéletet, ha a felperesnek a végrehajtás elhalasztásából aránytalanul súlyos vagy nehezen megállapítható kára származnék, és ha a felperes megfelelő biztosítékot nyújt.

XX. Jogorvoslatok

A jogorvoslat jelentése egy olyan határozat megtámadását jelenti a fél vagy az erre jogosult részéről, aki a határozatot sérelmesnek tartja. A jogorvoslattal élő kéri, hogy a bíróság a sérelmes határozatot orvosolja és bírálja felül.

Jogorvoslatok csoportosítása szerint lehetnek rendes vagy rendkívüli jogorvoslatok, halasztó hatályú vagy nem halasztó hatályú jogorvoslatok, peres vagy nemperes jogorvoslatok. Csoportosítani lehet a jogorvoslatokat aszerint is, hogy ki élhet vele, kinek a határozata ellen irányul, a végrehajtási eljárás melyik szakaszában lehet élni vele.

1) Polgári perrendtartás szerinti jogorvoslatok

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 224. (1). bek. szerint a jogorvoslatkor és az összefüggő egyéb eljárási kérdésekre a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályait kell megfelelően alkalmazni, mely a végrehajtás foganatosításával kapcsolatos jogorvoslatról rendelkezik.

A jogorvoslatok között meg kell különböztetni a végrehajtás elrendelésével kapcsolatos és a végrehajtás foganatosításával kapcsolatos jogorvoslatot.

Az eredménytelen fellebbezésének költségeit a fél maga viseli.⁹

A polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a végrehajtható okiratok és a végrehajtás során hozott bírósági határozatok kijavítására és kiegészítésére, a fellebbezés és más jogorvoslatok előterjesztésének határidejére, a határidők elmulasztása miatt benyújtható igazolásra a bírósági végrehajtásról szóló törvény 224.§ (1) bek alapján.

A polgári perrendtartásról szóló törvény 355.§ alapján a bíróságtól közléstől számított 15 napon belül kérhetik a felek a határozat kiegészítését. A bíróság hivatalból is kiegészítheti határozatát, ha nem rendelkezett olyan kérdéssel mely jogszabály alapján kötelezően kellett volna rendelkeznie.

A végrehajtó jogosult saját hatáskörben kijavítani és kiegészíteni az általa készített jegyzőkönyvet hivatalból vagy kérelemre, melyről jegyzőkönyvet készít és a feleknek kézbesít.

2) Végrehajtás elrendelésével kapcsolatos jogorvoslatok

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 211.§ (1) bek. alapján, ha a bíróság a végrehajtási lapot a törvény megsértésével állította ki, a végrehajtási lapot vissza kell vonni, a visszavonást elrendelő végzés ellen fellebbezésnek van helye.

⁹ Legf.Bír.Pf.I.24.824/2008

Ha a bíróság az okiratot a törvény megsértésével látta el végrehajtási záradékkal, a végrehajtási záradékot törölni kell.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 212.§ (1) bek alapján bármelyik fél kérelmére a végrehajtást elrendelő bíróság a végrehajtási lapot visszavonhatja, a végrehajtási záradékot törölheti a végrehajtó jelentése alapján vagy saját kezdeményezéséből végzéssel bármikor elrendelheti, mely ellen a felek fellebbezhetnek.

Amennyiben a végrehajtás elrendelésének nem lett volna helye akkor van helye visszavonásnak vagy törlésnek.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 214.§ (2) bek. alapján felülvizsgálati kérelem benyújtására van lehetősége a feleknek, mely eljárásra a polgári perrendtartásról szóló törvény felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezései megfelelően irányadók.

A felülvizsgálati kérelmet a végrehajtást elrendelő bíróságnál kell benyújtani.

3) *Végrehajtás foganatosításával kapcsolatos jogorvoslat, a végrehajtási kifogás*

A végrehajtási kifogás talán a lehető legtöbbször igénybe vett illetékköteles jogorvoslat a végrehajtási eljárásban.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 217.§ alapján a végrehajtónak a végrehajtási eljárás szabályait és a végrehajtási kifogást előterjesztő jogát vagy jogos érdekét lényegesen sértő intézkedése, illetőleg intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: intézkedése) ellen a fél vagy más érdekelt végrehajtási kifogást (a továbbiakban: kifogás) terjeszthet elő a végrehajtást foganatosító bírósághoz.

A végrehajtási kifogás célja a végrehajtók feletti törvényes ellenőrzés, mely biztosítja, hogy a kifogással érintett végrehajtói intézkedést a bíróság megvizsgálja és dönt a kifogásról.

A végrehajtási eljárás szabályainak lényeges megsértése az olyan jogszabálysértés, amelynek a végrehajtási eljárás lefolytatására érdemi kihatása volt.

A kifogást a végrehajtó intézkedését követő 15 napon belül, vagy tudomásszerzéstől számított 15 napon belül kell benyújtani a végrehajtónál, aki azt - a kifogásolt intézkedésre vonatkozó iratok másolatával együtt - 3 munkanapon belül továbbítja a végrehajtást foganatosító bíróságnak.

A végrehajtási kifogás elbírálására a kifogásolt végrehajtási cselekmény (intézkedés) foganatosításának helye szerinti bíróságnak van hatásköre.¹⁰

A kifogásra a polgári perrendtartásról szóló törvény perindításra vonatkozó rendelkezései közül az áttételre, a visszautasításra és az elutasításra, valamint a keresetlevél előterjesztéséhez fűződő joghatások fenntartására vonatkozó rendelkezések megfelelően irányadók.

Nagyon fontos garanciális elem, hogy a végrehajtó bármilyen intézkedése ellen benyújtott megtámadást kifogásnak kell tekinteni.

A végrehajtási kifogás illetékköteles jogorvoslat, mely az Itv. 43§ (8) bek. alapján 15.000 Ft., melyet visszatérítenek, ha a kifogás alapos.

A végrehajtási kifogást előterjesztő gyakran több végrehajtói intézkedést kifogásol, sérelmez, ilyenkor az illeték megállapítása körében azt kell vizsgálni, hogy több elkülöníthető okból támadja ugyanazt az intézkedést vagy többintézkedést támad. A több intézkedés támadása tényleges keresethalmaz, ezért minden intézkedés támadása esetén le kell róni az illetéket.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény csak a végrehajtó intézkedése, illetőleg intézkedésének elmulasztása miatt előterjesztett végrehajtási kifogás elbírálására biztosít a bíróság részére hatáskört. Az intézkedést, illetve a mulasztást a bíróság a végrehajtási kifogás tartalmi keretei között bírálja el.¹¹

¹⁰ Legf. Bír. Pf.VIII.23.833/1998

¹¹ Legf. Bír. Pfv. V. 20.173/2008.

A végrehajtói intézkedés elleni rendes jogorvoslatnak a kifogás számít.

A rendes jogorvoslat elmulasztásáról csak abban az esetben lehet szó, ha a jogorvoslati lehetőségről a fél tájékoztatást kapott.¹²

A végrehajtónak minden intézkedése ellen van helye kifogásnak, ezért a végrehajtó akkor jár el helyesen, ha minden intézkedésben tájékoztatást ad arról, hogy intézkedése ellen kifogást terjeszthetnek elő.

Az ügy eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.

Amennyiben viszont rendelkezései a végrehajtás foganatosítása során a jogsérelem a rendőrség, az ingatlanügyi hatóság vagy más szerv eljárásában történt, az említett szervek eljárásáról szóló jogszabályok szerint van helye jogorvoslatnak

A végrehajtási kifogással az adósok gyakran azért élnek, hogy a végrehajtási eljárást időben elhúzzák valamilyen célból.

4) Fellebbezés

A bíróság végrehajtást elrendelő végzése vagy a végrehajtást kérő kérelmére kiállított végrehajtható okiratnak a kérelemtől eltérő kiállítása esetén fellebbezéssel élhetnek a felek.

A polgári perrendtartásról szóló törvény 365.§(6) bek. alapján a fellebbezési határidő a határozat közlésétől számított 15 nap.

A fellebbezésre jogosultak köre a Pp.365.§ (5) bek. szerint a fél, valamint az, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, a rendelkezés rá vonatkozó része ellen.

¹² Legf. Bír. Pf.V.24.559/2000.

A végrehajtónak is van fellebbezési joga a bírósági végrehajtásról szóló törvény 218§. (2) bek. szerint, ugyanis ha a bíróság helyt adott a végrehajtási kifogásnak akkor, helyt adó végzés ellen a végrehajtó is fellebbezhet, feltéve, hogy a végzésben a bíróság a végrehajtó intézkedésének megsemmisítéséről döntött vagy a végrehajtó által előterjesztett díjjegyzéket vagy a végrehajtási költségek tekintetében a felosztási tervet módosította, illetve a 217/B. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezményt alkalmazta, mely eljárási szabálysértés esetén fizetendő pénzüsszegre kötelezte a végrehajtót.

A fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van, kivéve, ha törvény vagy törvény alapján a bíróság másként rendelkezik.

5) *Ügyészi jogorvoslat*

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 223.§ alapján a polgári perrendtartásról szóló törvény szerint akkor élhet jogorvoslattal, ha a fél nem képes valamilyen okból jogait gyakorolni.

Az ügyész mindazokkal a mindazokkal a jogorvoslatokkal élhet amivel a fél vagy más érdekelt terjeszthet elő.

Az ügyész számára a jogorvoslati határidők megegyeznek a feleknek biztosított határidővel, kivéve a végrehajtási kifogást, mert az ügyész a végrehajtási kifogást a végrehajtó intézkedésétől számított 3 hónapon belül is előterjesztheti.

6) *Végrehajtás felfüggesztése*

A polgári perrendtartásról szóló törvény 129.§ rendelkezik a végrehajtás felfüggesztéséről, ha végrehajtási eljárás van folyamatban és a végrehajtás tárgyául szolgáló követelés vagy az annak alapjául szolgáló jogviszony a per tárgya.

A felfüggesztés tárgyában hozott határozat ellen külön fellebbezésnek van helye. A végrehajtás felfüggesztésére a bírósági végrehajtásról szóló törvény erre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 48.§ (1) bek. szabályozza a kötelező felfüggesztést, mely szerint a végrehajtást foganatosító bíróság köteles a végrehajtást felfüggeszteni, ha ezt kívánta a végrehajtást kérő, és a felfüggesztés másnak a jogát nem sérti.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 49.§ (1) bek. alapján a végrehajtható okirat vagy a végrehajtó intézkedése ellen jogorvoslattal éltek, a jogorvoslatot elbíró bíróság a végrehajtást felfüggesztheti, tehát ebben az esetben nem köteles felfüggeszteni.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 49.§ (2) bek. alapján a bíróság a végrehajtást azokban az esetekben is felfüggesztheti, amelyekben ezt a polgári perrendtartásról szóló törvény vagy más törvény lehetővé teszi.

Kiemelendő, hogy a bíróság a végrehajtást valamennyi vagy azon végrehajtási cselekményre kiterjedő hatállyal függeszti fel, amely a felfüggesztés okára és céljára figyelemmel feltétlenül szükséges.

A felfüggesztés nem terjed ki a végrehajtás foganatosítása során szükséges bírósági döntések meghozatalára és a felfüggesztést megelőzően előterjesztett végrehajtási jogorvoslati kérelmek elbírálására.

A végrehajtás felfüggesztésének hatálya a felfüggesztést elrendelő határozat meghozatalának időpontjában áll be.

A végrehajtás felfüggesztésére a polgári perrendtartásról szóló törvény által szabályozott perorvoslati eljárásokban is lehetséges.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 51.§ alapján a felfüggesztett végrehajtást a felfüggesztést elrendelő bíróság, illetőleg a polgári perrendtartásban vagy más törvényben megállapított más bíróság intézkedésére lehet tovább folytatni.

Végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem elbírálása során elsősorban azokat a körülményeket kell értékelni, melyek a végrehajtás elrendelése után keletkeztek. Általánosnak mondható el, hogy Adós

által előterjesztett végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmekben előadott tények, mint például adós tartós betegsége általában már a végrehajtás elrendelése előtt is fennállt, így elutasítás lesz a kérelem sorsa.

XXI. Végrehajtási perek

A végrehajtási perek Járásbírósági hatáskörbe tartoznak pertárgy értékétől függetlenül.

A polgári perrendtartásról szóló törvény a következő végrehajtási perekben ír elő soron kívüli eljárást:

- a végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránti perekben (Pp. 533. §)
- a halasztó hatályú végrehajtási igényperben [Pp. 543. § (1) bekezdés]
- a zálogjogosult bekapcsolódásának engedélyezése iránti perben (Pp. 558. §).

A soronkívüliség a fellebbezési eljárásra és a felülvizsgálati eljárásra is vonatkozik.

1) *Végrehajtás megszüntetése és korlátozása*

Az végrehajtást kérő a bírósági végrehajtásról szóló törvény 55.§ (1) bek., az adós a Vht.41.§ és Vht.56.§, az adós kérelmére és hivatalból a Vht.56/A.§-ban meghatározott okokból a kérheti a végrehajtást fogantató bíróságtól a végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 55.§ (1) bek. alapján a végrehajtást fogantató bíróság a végrehajtást köteles végzéssel megszüntetni, illetőleg korlátozni, ha ezt kívánta a végrehajtást kérő, és a megszüntetés, illetőleg korlátozás másnak a jogát nem sérti, vagy külön törvény így rendelkezik. A csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 38. § (1) bek. alapján az adós ellen a felszámolás kezdő időpontjában folyamatban lévő végrehajtási eljárásokat a végrehajtást fogantató bíróságnak haladéktalanul meg kell szüntetni.

A végrehajtást elrendelő bíróság végzéssel megszünteti vagy korlátozza a végrehajtást a bírósági végrehajtásról szóló törvény 56.§(1) bek. alapján ha közokirat alapján megállapította, hogy a

végrehajtandó határozatot jogerős határozat, illetve büntetőeljárásban a bíróság véglegessé vált határozata, valamint az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság további jogorvoslással nem támadható határozata hatályon kívül helyezte, megváltoztatta, illetve a végrehajtandó határozat hatályát vesztette, vagy jogerős bírósági határozat alapján megállapította, hogy a végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt végrehajtani kívánt követelés vagy az annak alapjául szolgáló jogviszony egészben vagy részben érvényesen nem jött létre.

A polgári perrendtartásról szóló törvény 528.§ alapján az adós keresettel kérheti a végrehajtási lappal és az azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását, ha a perben közölni kívánt tény akkor történt, amikor az már nem volt közölhető a végrehajtható okirat kiállításának alapjául szolgáló határozat meghozatalát megelőző eljárásban, vagy a végrehajtható okirat kiállításának alapjául szolgáló egyezség megkötése után következett be.

Az adós továbbá keresettel kérheti a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és az azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását, ha a végrehajtani kívánt követelés, illetve a végrehajtási jog elévült, a követelés vagy annak egy része megszűnt, a végrehajtást kérő a teljesítésre halasztást adott, és az időtartama nem járt le, vagy az adós a követeléssel szemben beszámítható követelést kíván érvényesíteni.

A pert a polgári perrendtartásról szóló törvény 529.§ alapján csak egy a bírósági végrehajtásról szóló törvény 41.§ szerinti előzetes eljárás lefolytatása után és akkor lehet megindítani, ha a végrehajtás megszüntetésére vagy korlátozására a perben közölni kívánt okból a Vht. szerint a bírósági végrehajtási eljárás keretében nincs lehetőség. Ha a végrehajtást kérő az adós megszüntetési vagy korlátozási kérelmében kifejtett állítását nem ismerte el, az adós a végrehajtás megszüntetése (korlátozása) iránt pert indíthat.

A Keresetben igazolni kell ezen bírósági végrehajtásról szóló törvény 41.§ szerinti eljárás lefolytatását.

Végrehajtást megszüntető vagy korlátozó per nem indítható, ha a végrehajtás egységes értesítő kiállításával indult a bírósági végrehajtásról szóló törvény 10.§ d), e) pontja alapján.

Nem lehet ilyen eljárást kezdeményezni bűnügyi zárlat megszüntetése iránt, adó vagy közigazgatási végrehajtás megszüntetésére, büntetőbíróság vagy büntetőhatóság által elrendelt végrehajtás megszüntetésére.¹³

Végrehajtást megszüntető vagy korlátozó per addig indítható meg amíg a végrehajtási eljárás folyamatban van.

A végrehajtási eljárás a végrehajtást megszüntető vagy korlátozó peres kereset beadása előtt befejeződött, akkor a végrehajtás megszüntetése iránti keresetet ítélettel el kell utasítani.¹⁴

A végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti per indítása fogalmilag kizárt, ha a végrehajtási eljárás már nincsen folyamatban, mert az adós teljesítése vagy a követelés összegének az adóson történt behajtása folytán befejeződött.¹⁵

2) Végrehajtási jog elévülése

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 57.§ alapján a végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el.

Az adós a polgári perrendtartásról szóló törvény 528.§ (2) bek. a.) pontja alapján keresettel kérheti a végrehajtási jog elévülésére hivatkozva a végrehajtási eljárás megszüntetését.

A végrehajtási jog elévülését általában kérelemre kell figyelembe venni, hivatalból akkor vehető figyelembe, ha az alapjául szolgáló követelés elévülését is hivatalból kell figyelembe venni.

A végrehajtási jog elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja.

Az adós lefoglalható vagyontárgya hiányában szünetelő végrehajtási eljárásban a végrehajtási jog elévülése bekövetkezhet a szünetelés tartama alatt.¹⁶

¹³ BH 1995.525., BH 1996.481., BH 2000.62.

¹⁴ BDT 2003.810

¹⁵ BH 2014.10.308

¹⁶ Legf. Bír. Pfv. I. 21.879/2003

A követelések elévülését meghatározó határidők nem eljárásjogi jellegűek, hanem a követelések érvényesítésének anyagi jogi korlátozásai.

Ha az elévülést megszakító perben a bíróság jogerős határozatot hozott, a követelés elévülése a jogerős határozat meghozatalától kezdődik csak újra, a végrehajthatóságtól kezdődően az elévülést csak végrehajtási cselekmény, ezek sorában elsőként a végrehajtás elrendelésére irányuló kérelem szakítja meg, feltéve, hogy a kérelem az elévülés bekövetkezése előtt beérkezik az elsőfokú bírósághoz.¹⁷

Megszakítja a végrehajtási jog elévülését a végrehajtást kérőnek a jogutódlás megállapítása iránti kérelme, a jogutódlás kérdésében meghozott végzés, mert ezek végrehajtási cselekmények.¹⁸ A jogutódlást megállapítás iránti kérelem előterjesztésével szakad meg az elévülés nem pedig a jogutódlást megállapító végzés jogerőre emelkedésével.¹⁹

3) Végrehajtási igényper

A polgári perrendtartásról szóló törvény 538.§ által szabályozott perorvoslat a végrehajtási igényper, melyben keresettel kérheti a végrehajtó által lefoglalt vagyontárgy foglalás alóli feloldását az a személy és csak az, aki a lefoglalt vagyontárgyra a tulajdonjoga alapján vagy más olyan egyéb joga alapján tart igényt.

Ez az igény akadálya a bírósági, közigazgatási vagy adóvégrehajtás során történő értékesítésnek.

Kiemelendő, hogy nem tarthat igényt a lefoglalt vagyontárgyra az a személy, aki a végrehajtandó tartozásért az adóssal egysorban felel, kivéve az a házastárs, akinek a felelőssége csak a közös vagyomból rá eső vagyoni hányad erejéig áll fenn, igényt tarthat a lefoglalt különvagyon tárgyára.

A végrehajtás során a lefoglalt ingóságon elidegenítési és terhelési tilalom áll fenn, ami a foglalás tényével beáll.²⁰

¹⁷ Kúria Pfv. I. 21.637/2016

¹⁸ BH 2009.4.113

¹⁹ BDT 2008.1827

²⁰ Legf.Bír.Pfv.V.20.866/2005

Speciális illetékességi szabály szerint ingatlan igényperre kizárólagos illetékességet alapoz meg az ingatlan fekvése, ugyanis az a bíróság kizárólagosan illetékes végrehajtási igényperben, ahol az ingatlan található.

Eltér az illetékesség nem ingatlan igényper esetén, ebben az esetben ugyanis, az a bíróság kizárólagos illetékességét alapozza meg, amelynek a területén a foglalás történt.

Végrehajtási igényperben is lehet kérelmezni a végrehajtás felfüggesztését, melyről csak külön kérelemre és kizárólag az igényelt vagyontárgyra kiterjedően dönt az illetékes bíróság.

Amennyiben az illetékes bíróság helyt ad a kérelemnek a vagyontárgyat feloldja a foglalás alól, amennyiben már értékesítették akkor a vételárnak megfelelő összeg kiutalását rendeli el a végrehajtó letéti számlájáról.

A haszonélvező nem indíthat igénypert.

Végrehajtási igényper csak addig indítható sikerrel, amíg a végrehajtási ügyben eljáró bíróság a lefoglalt vagyontárgy foglalás alóli feloldásáról vagy az értékesítése során befolyt összeg kiutalásáról intézkedni tud.²¹

Végrehajtási igényper indításának adóügyi végrehajtási ügyben is helye van.²²

4) Foglалás túrése iránti per

Speciális eljárás a polgári perrendtartásról szóló törvény 551.§ alapján a végrehajtást kérő által az adós tulajdonában lévő ingóság lefoglalásának túrése iránt harmadik személy ellen történik.

Különleges szabály, hogy a perben viszontkeresetnek nincs helye.

²¹ Kúria Pfv. I. 20.885/2012

²² Kúria Gfv.IX.30.382/2011

Valószínűsíteni kell, hogy az adós tulajdonában álló ingóság egy harmadik személynél van.

A végrehajtó nyilatkozattételre hívja fel a harmadik személyt az ingóságra vonatkozóan. Amennyiben a harmadik személy elismeri, hogy a nála levő ingóság Adós tulajdona, a végrehajtó az ingóságot lefoglalja.

A pert csak ingóság lefoglalása miatt lehet indítani.

5) *Követelés behajtása iránti per*

Olyan különleges eljárás, melyben a végrehajtást kérő által az adóst harmadik személlyel szemben megillető követelés behajtása iránt a harmadik személy ellen indíthat a Pp.553.§ szerint, a viszontkereset indítását kizárja a polgári perrendtartásról szóló törvény.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 110. § (1) bek. alapján a végrehajtó a követelést lefoglalja és a harmadik személyt nyilatkozattételre hívja fel, ha az adósnak harmadik személlyel szemben követelése van vagy az adós harmadik személlyel olyan szerződést kötött, amelyből később követelése keletkezik.

Ha a harmadik személy a követelést, illetőleg a róla szóló szerződést nem ismerte el a végrehajtást kérő a harmadik személy ellen pert indíthat a követelés behajtása iránt.

6) *Végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódás iránti per*

A polgári perrendtartásról szóló törvény 555.§ szabályozza azt az eljárást amikor a zálogjogosult a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódásának engedélyezése iránt indíthat pert.

Feltétele, hogy a bíróság a kérelmet korábban a végrehajtási eljárásban azért utasította el, mert az adós vagy a végrehajtást kérő a zálogjoggal biztosított követelés jogalapját és összecszerűségét részben vagy teljesen vitatta és állítását valószínűsítette.

Különleges illetékességi szabály, hogy az a bíróság lesz kizárólagosan illetékes, aki ezt a korábbi zálogjogosulti kérelmet elutasította.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény 114.§ (2) bek. és a Vht. 140.§ (6) bek. alapján a végrehajtó tájékoztatja a zálogjogosultat arról, hogy a zálogjogból fakadó igényét (becsérték közlésével egyidejűleg) végrehajtási eljárás során érvényesítheti kézhezvételét követő 15 munkanapon belül. A végrehajtó a kérelmet haladéktalanul, de legkésőbb annak kézhezvételét követő munkanapon továbbítja a végrehajtást fogatosító bíróságnak.

XXII. Felülvizsgálati eljárás és alkotmányjogi panasz

A polgári perrendtartásról szóló törvény 407.§ (2) bek. b) pontja kizárja a felülvizsgálati kérelmet, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság helybenhagyta a Pp. XL. fejezet alapján szabályozott végrehajtási perekben.

A polgári perrendtartásról szóló törvény 407.§ (2) bek. b) pontja alapján kizárt a felülvizsgálat a végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt indított perekben, kizárt a felülvizsgálat a végrehajtási igényperekben, kizárt a felülvizsgálat a foglalás túrése, a követelés behajtása és a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódás engedélyezése iránti perekben is.

Végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet a polgári perrendtartásról szóló törvény 414.§ (3) bek. alapján a felülvizsgálati kérelmet haladéktalanul fel kell terjeszteni, ugyanakkor a Pp.416.§ szerint magának a felülvizsgálati kérelemnek nincsen halasztó hatálya, de amennyiben a felülvizsgálatot kérő kérelmezi a Kúria a végrehajtást felfüggesztheti. A Kúria a végrehajtás felfüggesztéséről csak kivételes esetben és csak akkor ad helyt, ha az eredeti állapot helyreállítható vagy mérlegeli, hogy a végrehajtás felfüggesztése vagy a végrehajtás elmaradása okoz súlyosabb károsodást.

Alkotmányjogi panasz esetén a végrehajtás felfüggesztésének két esete van az egyik esetben az elsőfokú bíróság a végrehajtást felfüggesztheti az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig.

A második esetben kötelező felfüggesztenie az elsőfokú bíróságnak a végrehajtási eljárást, ha az Alkotmánybíróság erre hívja fel az elsőfokú bíróságot.

Végrehajtási peren a polgári perrendtartásról szóló törvény 526. § szerinti végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt indított pert, a végrehajtási igénypert, a foglalás túrése iránt indított pert, a követelés behajtása iránt indított pert és a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódás engedélyezése iránt indított pert kell érteni.

XXIII. Covid-19 koronavírus járvány miatt alkalmazott egyes veszélyhelyzeti szabályok

A Magyar Kormány (továbbiakban: Kormány) a 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelettel veszélyhelyzetet hirdetett ki és ezért különleges jogrend lépett hatályba a koronavírus járvány (COVID-19) miatt.

A Kormány a veszélyhelyzet ideje alatt egyes veszélyhelyzeti normákat bocsátott ki a végrehajtási eljárásokra, melyeket a folyamatban lévő eljárásokra is alkalmazni kell.

A veszélyhelyzet ideje alatt végrehajtói kézbesítésre nem kerülhet sor azzal, hogy a kézbesítésre vonatkozó határidő a veszélyhelyzet megszűnését követő 15. napon újrakezdődik. A végrehajtó a végrehajtást kérő előzetes engedélye nélkül is engedélyezhet részletfizetést adós részére.²³

A kézbesítés tekintetében a kézbesítési kifogás, mulasztás igazolása iránti kérelem előterjesztésének törvényben meghatározott határidejébe a veszélyhelyzet időtartama nem számít bele.²⁴

A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készületségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (továbbiakban: Vmt.) 93. § szerint a veszélyhelyzet ideje alatti kézbesítés tekintetében a kézbesítési kifogás, valamint a veszélyhelyzet ideje alatti mulasztás igazolása iránti kérelem előterjesztésének törvényben meghatározott határidejébe a veszélyhelyzet időtartama nem számít bele.

²³ 57/2020. (III. 23.) Korm. rendelet

²⁴ 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet

Vmt. a végrehajtó 2020. július 1. napját követő eljárását szabályozza többek között a részletfizetés engedélyezése körében, az ingatlan kiürítése és azzal összefüggésben eljárási cselekmények lefolytatása körében. Továbbá a lefoglalt gépjármű forgalomból történő kivonása iránt a természetes személy adós lakóingatlanának árverezése körében.²⁵

A veszélyhelyzet megszűnését követően a második hullámban a Kormány az 502/2020. (XI. 16.) Korm. rendelettel ismételten egyes veszélyhelyzeti intézkedéseket rendelt el.

A veszélyhelyzet ideje alatti kézbesítés tekintetében a kézbesítési kifogás, valamint a veszélyhelyzet ideje alatti mulasztás igazolása iránti kérelem előterjesztésének törvényben meghatározott határidejébe a veszélyhelyzet időtartama nem számít bele.

XXIV. Záró rész

Dolgozatomban bemutattam a polgári perrendtartás alkalmazását a végrehajtási eljárás során. Az új Pp. változásai a régi Pp. eljárásaihoz képest nagyobb formalizmust követel meg. Az új Pp.más szemléletet követel meg az eljárásban résztvevőktől és ennek megfelelően várható, hogy az első novelláris módosítása után további kiigazítások lesznek benne.

²⁵ 2020. évi LVIII. törvény

Irodalomjegyzék/Hivatkozott Bírósági határozatok:

- Fővárosi Ítéltábla 3.Pkf.26.682/2018/2.
- Legf. Bír. Pf. III. 23 419/1995.
- Kúria Pfv. I. 22.067/2011
- BDT2002/745
- Legf. Bír. Pfv. I.21.403/1999.
- Legf. Bír. Pfv. I. 21.214/2008
- Legf. Bír. Pfv. I. 20.095/2010
- Legf. Bír. Pfv. I. 21.697/2009.
- Legf.Bír.Pf.I.24.824/2008
- Legf. Bír. Pf.VIII.23.833/1998
- Legf. Bír. Pfv. V. 20.173/2008.
- Legf. Bír. Pf.V.24.559/2000.
- BH 1995.525., BH 1996.481., BH 2000.62.
- BDT 2003.810
- BH 2014.10.308
- Legf. Bír. Pfv. I. 21.879/2003
- Kúria Pfv. I. 21.637/2016
- BH 2009.4.113
- BDT 2008.1827
- Legf.Bír.Pfv.V.20.866/2005
- Kúria Pfv. I. 20.885/2012
- Kúria Gfv.IX.30.382/2011
- 57/2020. (III. 23.) Korm. rendelet
- 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet
- 2020. évi LVIII. törvény